

PROGRAMAR POR ÁMBITOS

BEATRIZ ÁLVAREZ VILA

22/04/2026

REPASAMOS

REPASO

Os nosos ámbitos:

- Socio-Lingüístico
(C.Sociais-Lingua)
- Científico-Matemático
(C.Naturais-Matemáticas)

Que é traballar por ámbitos?

O traballo por ámbitos adoita relacionarse coa aprendizaxe por competencias e coa aprendizaxe baseada en proxectos. En moitos casos pode ter como base un proxecto interdisciplinar no que varias materias están implicadas,

COMO CHEGAMOS ATA AHÍ

A IDEA

- Iniciativa personal.
- Visión desde infantil
- Búsqueda de globalización

CONTEXTO DO NOSO CENTRO

- Cambio de equipo directivo.
- Búsqueda de identidade.
- Mellorar atractivo do centro.

COMO CHEGAMOS ATA AHÍ

COMO SE IMPLEMENTOU

- Redacción dunha proposta.
- Presentación en claustro.
- Aceptación xeral.
- Posta en marcha.

DIFICULTADES

- Non naceu dunha necesidade real.
- COVID.
- Dificultades para aplicar ben.
- Cambio de mentalidade.
- Currículo complexo.

APRENDIZAXES

- Non é un proceso perfecto.
- Require acompañamento.
- Necesita tempo.
- Hai que revisar e adaptar.
- Nunca deixar de aprender!

E...no instituto?

DECLARACIONES EX-ALUMNAS/OS

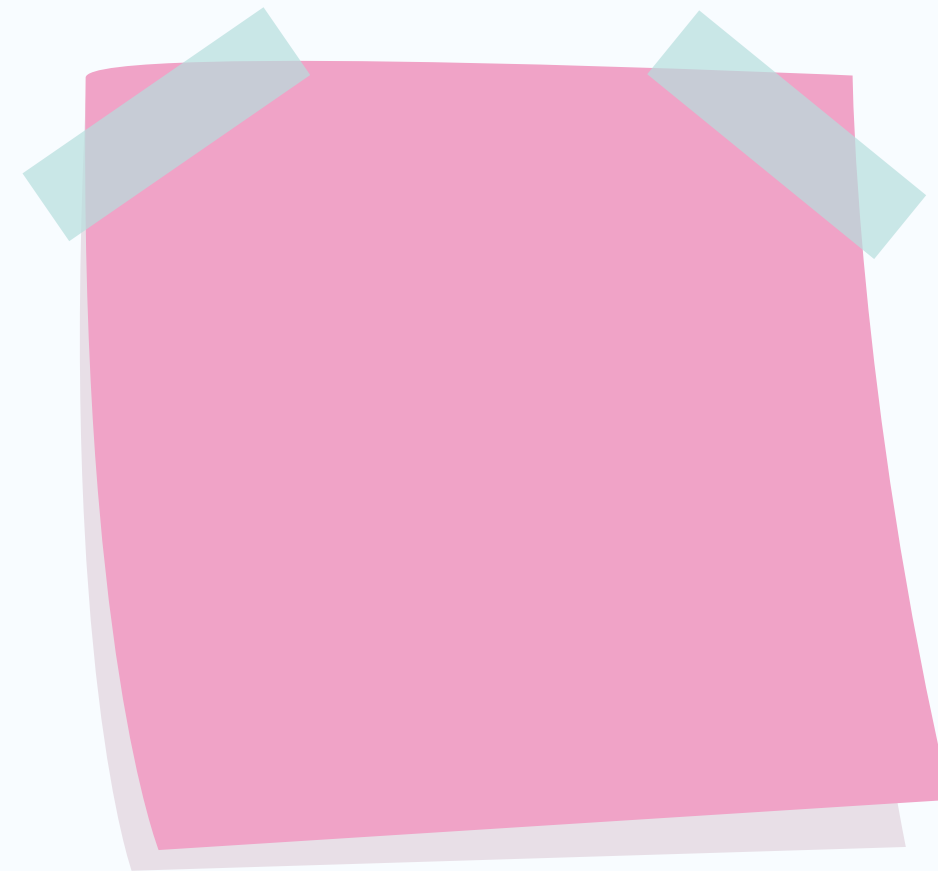
A mi me gustaron mucho
porque es una forma más
divertida de aprender y no
es lo de siempre

Opino lo mismo

Yo es lo que más echo de
menos

Que dificultades credes
que atoparíades no voso
centro?

Dificultades-Soluciones

PERO...COMO?

O primeiro paso é manexar o curriculum e afacernos a él. Preferiblemente en papel.

- Escollo que **contidos e criterios** quero traballar e busco que **produto final** ou temática podo traballar partindo deles. Pódese crear un código de cores para repartilos en diferentes unidades didácticas.
- Unha vez os teño seleccionados penso nun produto final.
- É entón cando o paso a PROENS. De esta forma é moito mais sinxelo e o teño moi reflexionado antes de volcalo na plataforma.
- Pódese crear unha guía para o centro.

Secuencia	* Título da UD	Descrición	*Nº de sesións 210	*% Peso na materia 100	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Moaña Verde	Este proxecto é especialmente relevante porque conecta aos alumnos co seu entorno inmediato, permitindo que vexan a	16	7	☒	☐	☐
2	Exploradores do espazo	A situación de aprendizaxe "Exploradores do Espazo" está deseñada para alumnos de 5º de primaria conxugando as	25	13	☒	☐	☐
3	Mapeando linguas	Nesta unidade, os alumnos de 5º de primaria explorarán a relación entre a xeografía e a diversidade lingüística da súa	23	11	☒	☐	☐
4	Planifico unha viaxe	desenvolverán habilidades de expresión escrita en galego ao elaborar informes, itinerarios de viaxe e presentacións que xustifiquen as súas eleccións baseándose nos contidos	25	12	☒	☐	☐
5	Historias que unen	O alumnado investigará sobre minorías étnicas presentes en Galicia, realizará entrevistas, redactará relatos e textos	16	7	☐	☒	☐
6	Entendendo Galicia	O alumnado explorará a organización política de Galicia, centrando a súa atención nas entidades locais, provinciais e	23	11	☐	☒	☐
7	Memoria Democrática e migracións	A situación de aprendizaxe proposta para 5º de Primaria combina Ciencias Sociais e Lingua Galega ao explorar a	20	9	☐	☒	☐
8	Seguridade viaria	Pequena unidade didáctica onde impartirase as normas básicas de circulación así como condutas e hábitos correctos.	10	4	☐	☒	☐
9	Explorando lendas	Os alumnos participarán nun proxecto interdisciplinar que inclúe a investigación sobre fontes históricas e lendas galegas,	12	6	☐	☐	☒
10	Idade media	Nesta situación de aprendizaxe, o alumnado de 5º de primaria explorará a Idade Media en Galicia a través das Ciencias	20	10	☐	☐	☒
11	Idade Moderna	A través do estudo da Idade Moderna e a creación de textos literarios. Os alumnos comezan co coñecemento de eventos	20	10	☐	☐	☒

Criterios de avaliación	* Tipo de instrumento	* Mínimo de consecución	% peso orientati
			100
1.1 - Utilizar recursos dixitais de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura e eficiente, buscando información, comunicándose e traballando de forma individual, en equipo e en rede.	Táboa de indicadores ▼	Utiliza recursos dixitais para buscar información e comunicarse de forma segura e eficiente, tanto individualmente como en equipo.	12
1.4 - Realizar experimentos guiados, utilizando diferentes técnicas de indagación e modelos, empregando de forma segura os instrumentos e dispositivos apropiados, realizando observacións e medicións precisas e rexistrándoas correctamente.	Táboa de indicadores ▼	Realiza experimentos guiados utilizando técnicas de indagación e modelos, observando e rexistrando datos de forma sinxela e segura.	12
2.2 - Establecer conexións sinxelas entre diferentes elementos do medio natural, social e cultural, mostrando comprensión das relacións que se establecen.	Proba escrita ▼	Establece conexións entre elementos do medio natural, social e cultural, mostrando unha comprensión básica das relacións entre eles.	15
2.4 - Participar en interaccións orais espontáneas ou reguladas, incorporando estratexias sinxelas de escoita activa, de cortesía lingüística e cooperación conversacional, respectando o uso simultáneo das dúas linguas propias, de ser o caso.	Táboa de indicadores ▼	Participa en interaccións orais, empregando estratexias sinxelas de escoita activa e cortesía, e respectando o uso das dúas linguas propias, de ser o caso.	13
3.2 - Comprender distintos tipos de textos en lingua galega, valorando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e como gozo persoal.	Táboa de indicadores ▼	Comprende textos en lingua galega e usar a lectura para ampliar vocabulario e gozar dela.	20
4.1 - Desenvolver un proceso de investigación individual, sobre algún tema de interese, realizado de maneira autónoma, que implique a localización, selección e contraste de información de distintas fontes, incluídas as dixitais, e recreándoas e adaptándoas mediante a adaptación creativa de modelos dados.	Proba escrita ▼	Desenvolve un proceso de investigación sinxelo sobre un tema de interese, localizando e seleccionando información de fontes variadas, incluídas as dixitais, e adaptando modelos dados.	15
5.1 - Ler de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras adaptados aos seus intereses, facendo valoracións persoais das obras literarias de forma guiada para fomentar o gusto pola lectura e avanzar na construción da súa identidade lectora.	Táboa de indicadores ▼	Le textos de diversos autores axustados aos seus intereses, facendo valoracións persoais guiadas para fomentar o gusto pola lectura e a súa identidade lectora.	13

Características dunha situación de aprendizaxe

Encamiñadas a obter
un produto ou
resolver un problema

Teñen un
enfoque dixital

Fomentan
unha aplicación práctica ou
un servizo á comunidade

Cun contexto
cercano ós
intereses do
alumnado

Tarefa
relativamente
complexa

Promoven unha
avaliación formativa , a
coavaliación e a
autoavaliación

Promoven
actividades
individuais e grupais

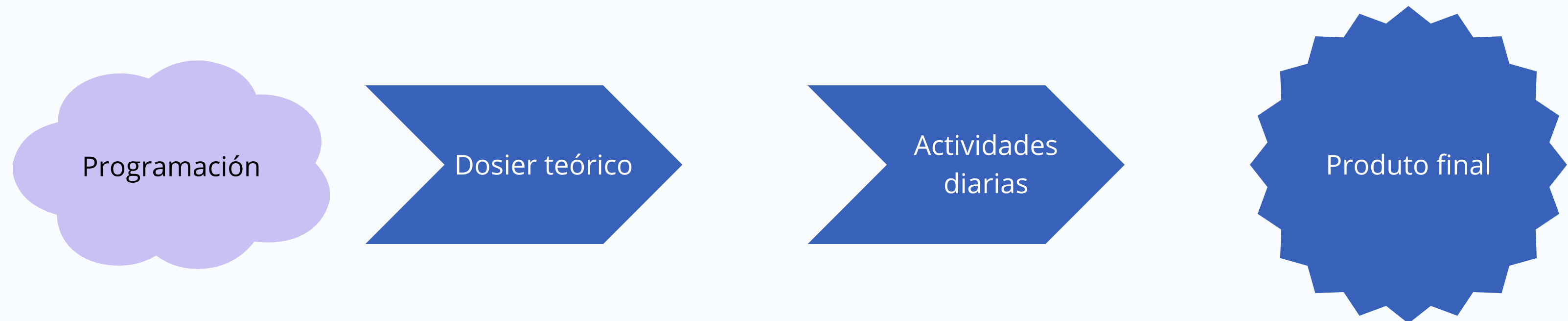
Traballan con contidos
interdisciplinares

Teñen moi presente o
DUA

Presentan un enfoque
ós ODS e
educación en valores

Unha vez teño a programación realizada penso nun produto final e penso en actividades que podan levar a el.

A APRENDIZAXE É EQUIVOCARSE

- Ó principio facía unidades con actividades inconexas.
- Despois creía que o produto final sempre tiña que ser moi relevante e axudar á comunidade.
- Despois entendín que o proceso era o importante.
- Agora aprendo cada día e cada curso intento mellorar.

DOSIER

- Para mellor organización de docentes e alumnado.
- Realízase un por unidade didáctica programada en PROENS.
- Poder ser só teórico ou conter algunha actividade.
- Permítenos adaptar totalmente o contido ó noso alumnado.
- Ter en conta os principios DUA.
- Pode facerse unha adaptación do mesmo.
- Chat GPT pode ser o noso gran aliado.
- Ter unha plantilla para todo o centro.

Unidade 2: Exploradores do futuro

Ciencias sociais-Lingua
6º de primaria

Unidade 3: Construindo um futuro sustentável

Ciências sociais-Lingua

6º de primaria

< 1 / 18 >

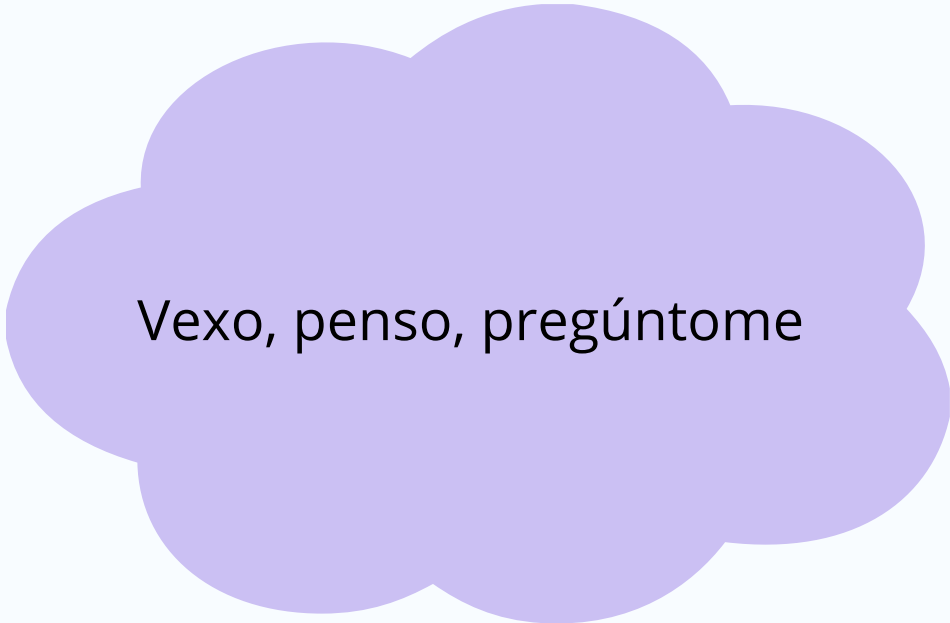
COMO LEVO A CABO AS SITUAÇÕES

Que imos a aprender?
Como o imos a aprender?
Para que o imos a aprender?
Que coñecementos previos precísanse?
Cal vai ser o produto final?
Como vaise a avaliar?

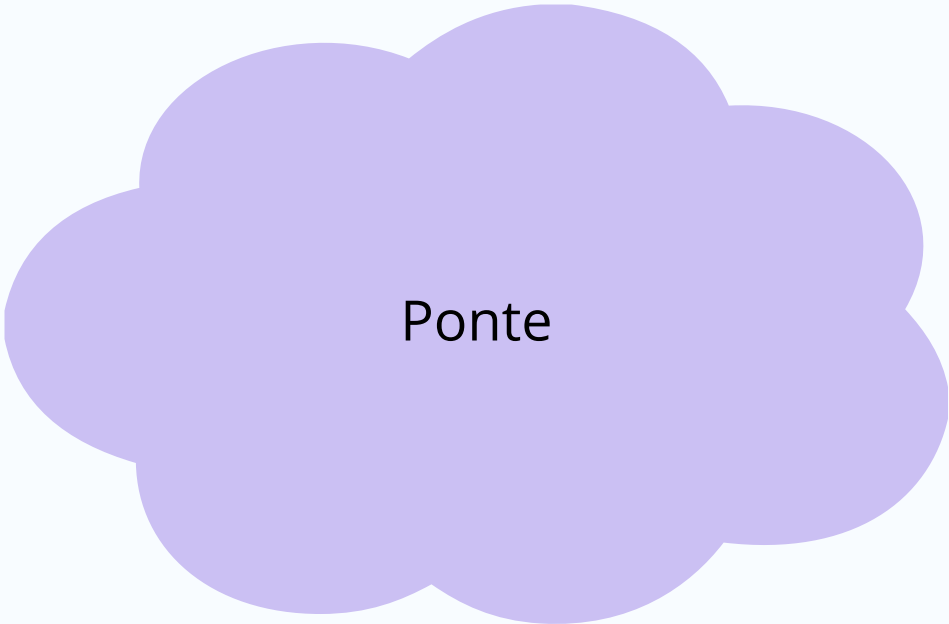
Por que é importante?

- Marca os obxectivos.
- Anticipa o que vai pasar.
- Deixa claro o que se vai pedir ó alumnado.

COMEZAR CON RUTINAS

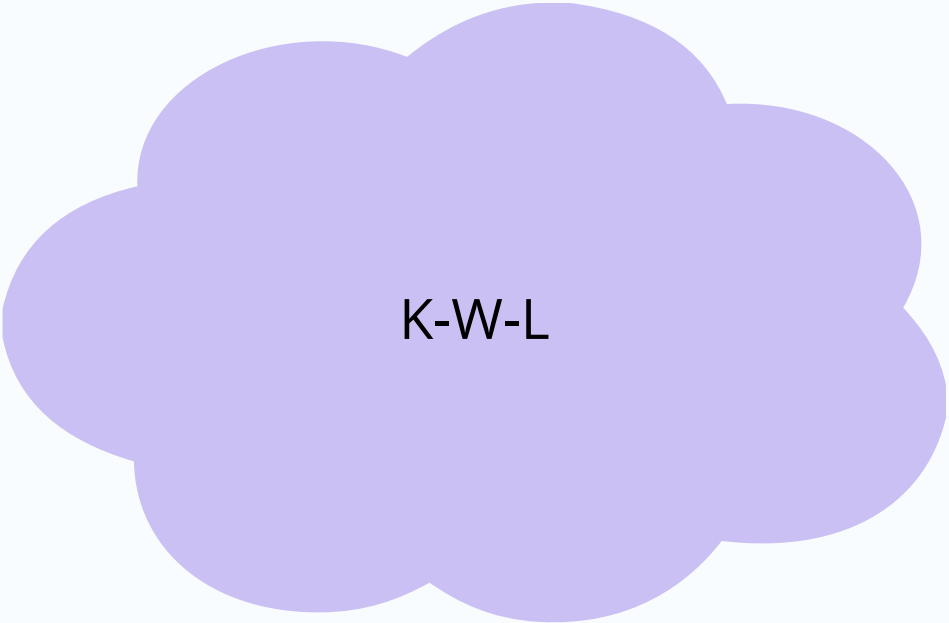
Vexo, penso, pregúntome

Ponte

Ladróns e policía

K-W-L

Galería de imaxes

EXEMPLOS

Moda sostenible

**Salvemos a los
michis**

Hotel bechos

Moaña verde

Theatrum

Viaxe a Marte

NON FAN EXERCICIOS SOLTOS...
FAN TAREFAS QUE TEÑEN SENTIDO

TODO MOI PAUTADO

Lista de cotejo para la creación de un texto expositivo o argumentativo

Comprobemos si mi texto cumple lo necesario

Al completar tu texto sobre la adopción y el cuidado de animales, usa esta lista para asegurarte de que cumples con los requisitos. Marca () si lo has conseguido o escribe un comentario si necesitas mejorar.

Estructura del texto

- ☐ Tiene un título claro y relacionado con el tema.
Ejemplo: "La importancia de adoptar animales abandonados"
- ☐ Comienza con una introducción que presenta el tema.
Ejemplo: Explico qué es la adopción de animales y por qué es importante.
- ☐ Incluye un desarrollo con ideas organizadas y detalladas.
 - ☐ Explico por qué adoptar es mejor que comprar.
 - ☐ Menciono las responsabilidades de tener una mascota.
 - ☐ Hablo de los beneficios para los animales y las personas.
- ☐ Termina con una conclusión que resume las ideas principales y llama a la acción.
Ejemplo: "Adoptar no solo salva vidas, también cambia la nuestra para mejor. ¡Actúa hoy!"

Contenido del texto

- ☐ Incluye información relevante y adecuada sobre el tema.
Ejemplo: He investigado y añadido datos sobre adopción o historias reales.
- ☐ Mis ideas están justificadas con ejemplos o argumentos sólidos.
Ejemplo: Explico con claridad por qué es importante vacunar y cuidar a los animales adoptados.
- ☐ Mis opiniones están bien explicadas (solo si el texto es argumentativo).

ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Apoios
Co-ensinanza

Principios DUA

Traspaso de información
entre mestres

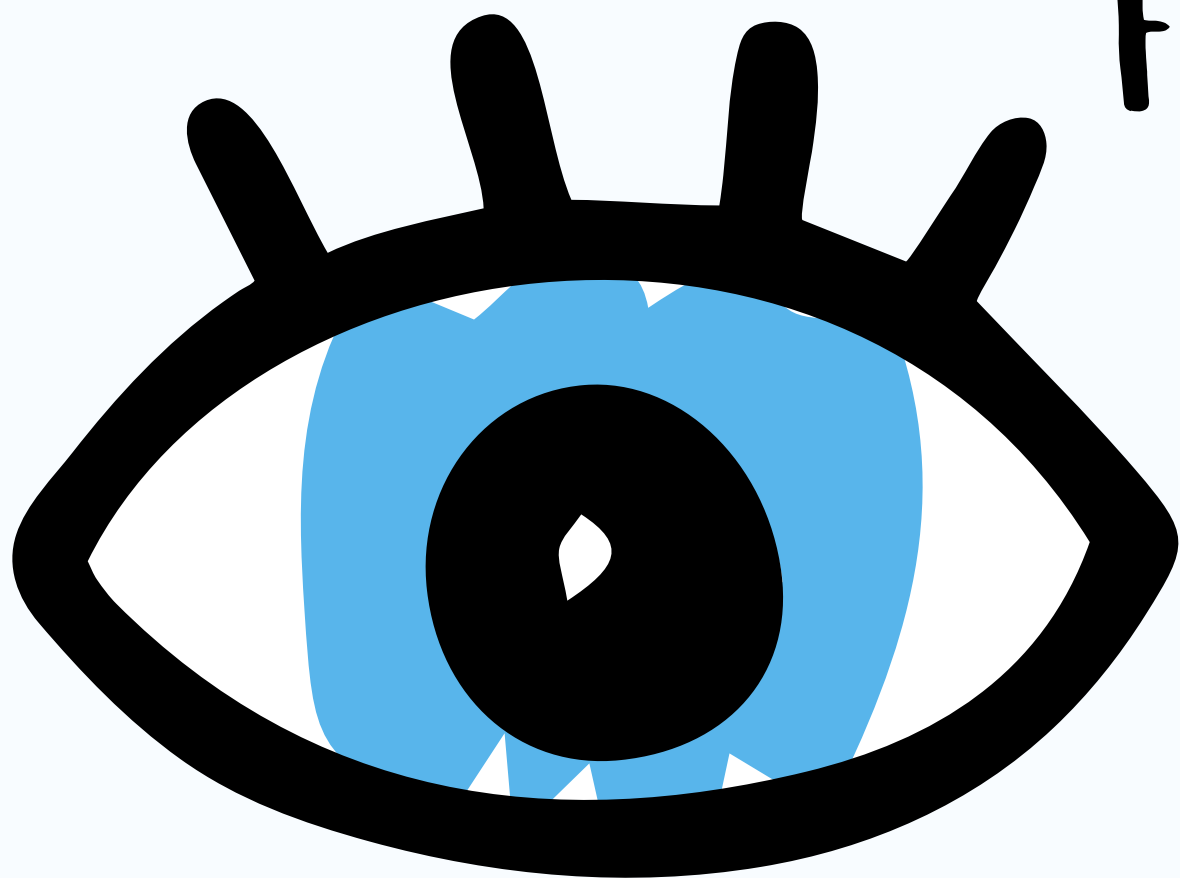
Adaptación de materiais

Mínimos de consecución

Tipo de actividades

PERO...SEMPRE

FRASES SIMPLES?

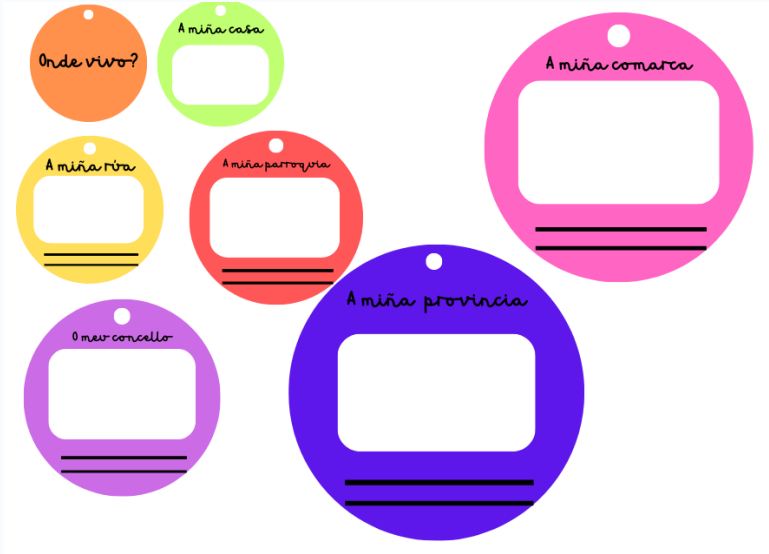

EXEMPLO

PRESENTACIÓN

ACTIVIDADE INDIVIDUAL
E MANIPULATIVA

- Contido a traballar:
- Costumes, tradicións e manifestacións culturais da contorna. Respecto pola diversidade cultural que convive na contorna da cohesión social. A cultura da paz e non violencia.
 - Organización política e territorial de España.

LECTURAS

INVESTIGACIÓN GUIADA

COLLAGE

PLANIFICACIÓN GRUPAL

REALIZACIÓN PRODUTO
FINAL

IMOS POÑELO EN PRÁCTICA

COMO AVALIAMOS AS SITUACIÓNS DE APRENDIZAXE?

Cada mestra ou mestre de cada ámbito programa a **principio de curso**, en coordinación co resto de profesorado, os 3 proxectos que realizará no curso (un por trimestre). En PROENS a estes proxectos se lle dará unha **ponderación**, cada mestre titor xa terá nas súas programacións cada un destes proxectos como unha Unidade Didáctica máis.

AVALIACIÓN

- Tal e como distribuín o peso dos criterios en PROENS os avalío no meu caderno dixital docente.
- Elaboro columnas que relaciono cos criterios.

Primer trimestre

UD 3: Vivimos en sociedades

	Promover actitudes de igualdade de xénero e condutas non sexistas, analizando e contrastando diferentes modelos na nosa sociedade.	Resolver de forma pacífica e dialogada os conflitos, promovendo unha interacción respectuosa e equitativa a partir da linguaxe inclusiva e non violenta e explicando e exercitando as principais normas, dereitos, deberes e liberdades que forman parte da Constitución española e	Explicar o funcionamento xeral dos órganos de goberno do concello, das comunidades autónomas, do Estado español e da Unión Europea, valorando as súas funcións e a xestión dos servizos públicos para a cidadanía.	Producir textos orais e multimodais de maneira autónoma, coherente e fluida, en contextos formais sinxelos e utilizando correctamente recursos verbais e non verbais básicos.	Participar en interaccións orais espontáneas ou reguladas, incorporando estratexias sinxelas de escoita activa, de cortesía lingüística e de cooperación conversacional, respectando o uso simultáneo das dúas linguas propias, de ser	Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios e a discriminación polo uso da lingua galega e os abusos de poder a través da palabra identificados mediante a reflexión grupal acompañada sobre distintos aspectos,	Mobilizar coa planificación e o acompañamento necesarios, estratexias básicas para a escoita activa, a comunicación asertiva e a deliberación argumentada, progresando na xestión dialogada de conflitos e propondo	Construír, a través da lingua pensamento crítico para e discriminacións e Prexuízos.
	CA3.2	CA3.3	CA3.4	CA2.3	CA2.4	CA2.7	CA2.8	CA3.10
	Acadado	Acadado	6	En proceso	En proceso	Acadado	En proceso	En proceso
	Acadado	En proceso	9	Acadado con excelencia	Acadado con excelencia	Acadado	Acadado	En proceso
	Acadado	Acadado	7	En proceso	En proceso	Acadado	Acadado	En proceso
	Acadado	Acadado	0	En proceso	En proceso	Acadado	Acadado	En proceso
	Acadado	Acadado	5	En proceso	En proceso	Acadado	Acadado	En proceso
	Acadado	Acadado	5	En proceso	Acadado	Acadado	Acadado	En proceso
	Acadado	Acadado	7.9	Acadado con excelencia	Acadado con excelencia	Acadado	Acadado con excelencia	En proceso
	Acadado	Acadado	5.7	En proceso	En proceso	Acadado	Acadado	En proceso
	Acadado	Acadado	8.65	Acadado	Acadado	Acadado	Acadado	Acadado
	Acadado	Acadado	5.4	Non acadado	En proceso	Acadado	En proceso	En proceso
	ooo	ooo	ooo	ooo	ooo	ooo	ooo	ooo

Primer trimestre										
	Ud 1 A nosa Terra e os seus climas	Ud 2 Galega en chamus		UD 3: Vivimos en sociedades						
				Promover actitudes de igualdade de xénero e condutas non sexistas, analizando e contrastando diferentes modelos na nosa sociedade.	Resolver de forma pacífica e dialogada os conflitos, promovendo unha interacción respectuosa e equitativa a partir da linguaxe inclusiva e non violenta e explicando e exercitando as principais normas, dereitos, deberes e liberdades que forman parte da Constitución española e da Unión Europea, valorando as súas funcións e a xestión dos servizos públicos para a cidadanía.	Explicar o funcionamento xeral dos órganos de goberno do concello, das comunidades autónomas, do Estado español e da Unión Europea, valorando as súas funcións e a xestión dos servizos públicos para a cidadanía.	Producir textos orais e multimodais de maneira autónoma, coherente e fluida, en contextos formais sinxelos e utilizando correctamente recursos verbais e non verbais básicos.	Participar en interaccións orais espontáneas ou reguladas, incorporando estratexias sinxelas de escoita activa, de cortesía lingüística e de cooperación conversacional, respectando o uso simultáneo das dúas linguas propias, de ser necesario.	Reconocer e discriminar palabras e frases galegas e castelánas.	
				CA3.2	CA3.3	CA3.4	CA2.3	CA2.4		

1		7	8	6	Acadado	Acadado	6	En proceso	En proceso	
2		8	8	8	Acadado	En proceso	9	Acadado con excelencia	Acadado con excelencia	

UD 3: Vivimos en sociedades

< Subtítulo >

Categoría
 Media ponderada
 Anotaciones
 Resumen
 ... más

Promover actitudes de igualdade de xénero e condutas non sexistas, analizando e contrastando diferentes modelos na nosa sociedade.

10 %

• Escala de logro

Resolver de forma pacífica e dialogada os conflitos, promovendo unha interacción respectuosa e equitativa a partir da linguaxe inclusiva e non violenta e explicando e exercitando as principais normas, dereitos, deberes e liberdades que forman parte da Constitución española e da Unión Europea, e coñecendo a función que o Estado e as súas institucións desempeñan no mantemento da paz, da seguridade integral cidadá e no recoñecemento das vítimas da violencia.

10 %

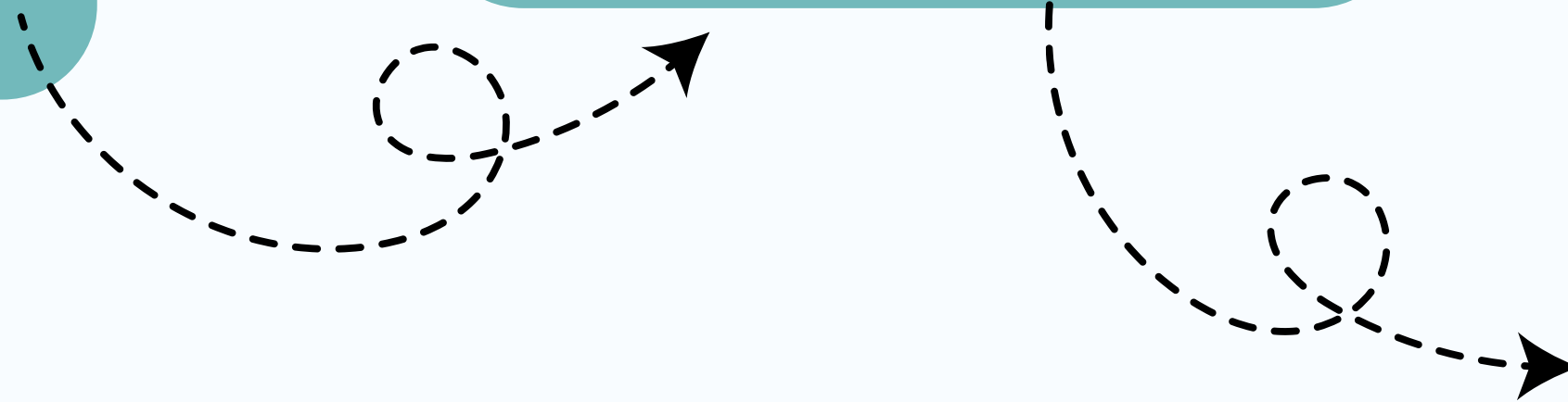
• Escala de logro

EXEMPLOS

Criterio:CA1.5. Realizar actividades no contexto da comunidade escolar, asumindo responsabilidades e establecendo acordos de forma dialogada e democrática e empregando unha linguaxe inclusiva e non violenta.

Técnica: Caderno de equipo e observación

Instrumento: Rúbrica

CADERNO DE EQUIPO

Nome do equipo:

Compoñentes do equipo:

O que temos por facer:

Tarefa 1: ----- -----	POR FACER:	EN PROCESO:	FEITO:
Tarefa 2: ----- -----	POR FACER:	EN PROCESO:	FEITO:
Tarefa 3: ----- -----	POR FACER:	EN PROCESO:	FEITO:

Data:

Como traballamos hoxe?

Data:

Como traballamos hoxe?

Data:

Como traballamos hoxe?

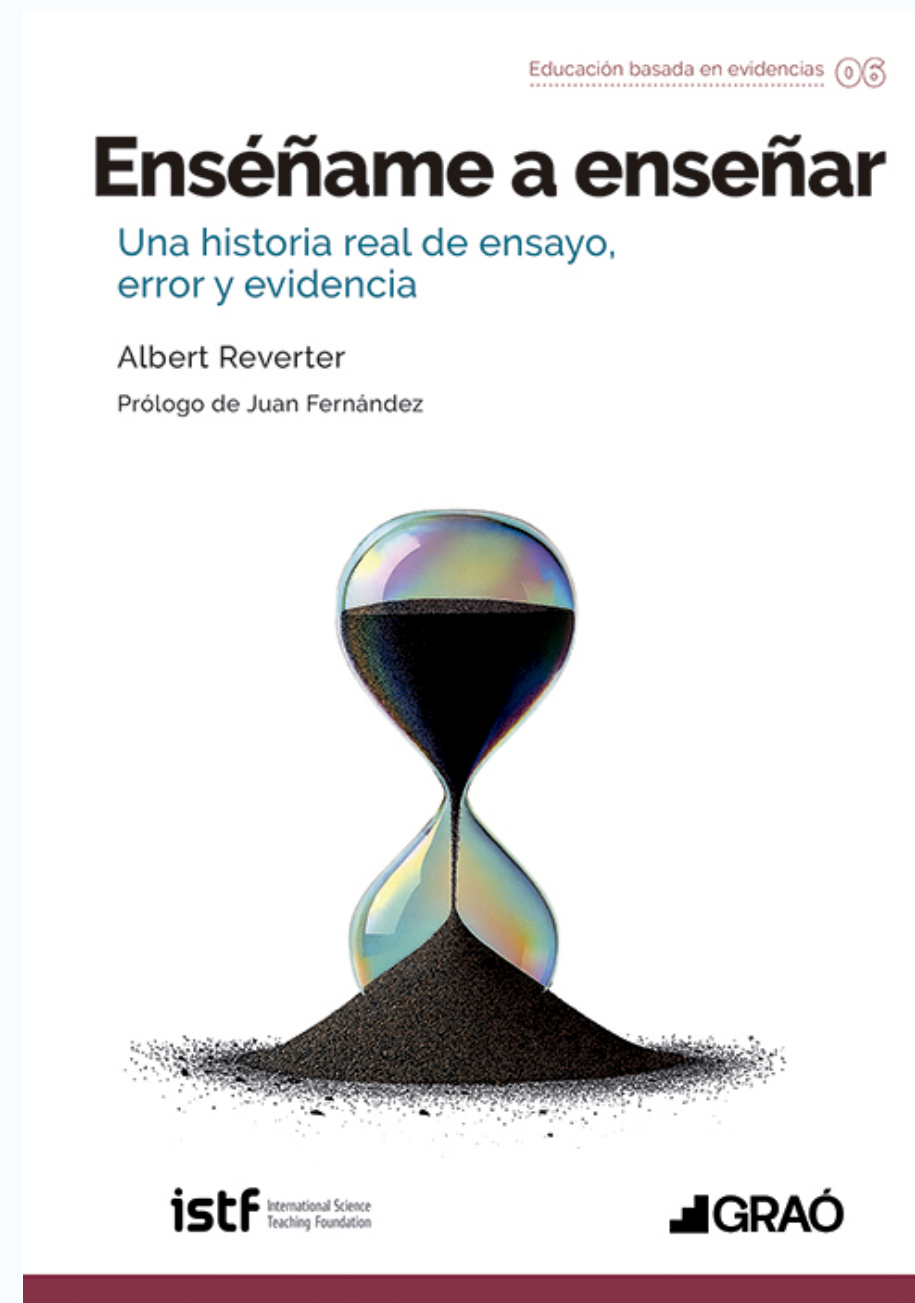
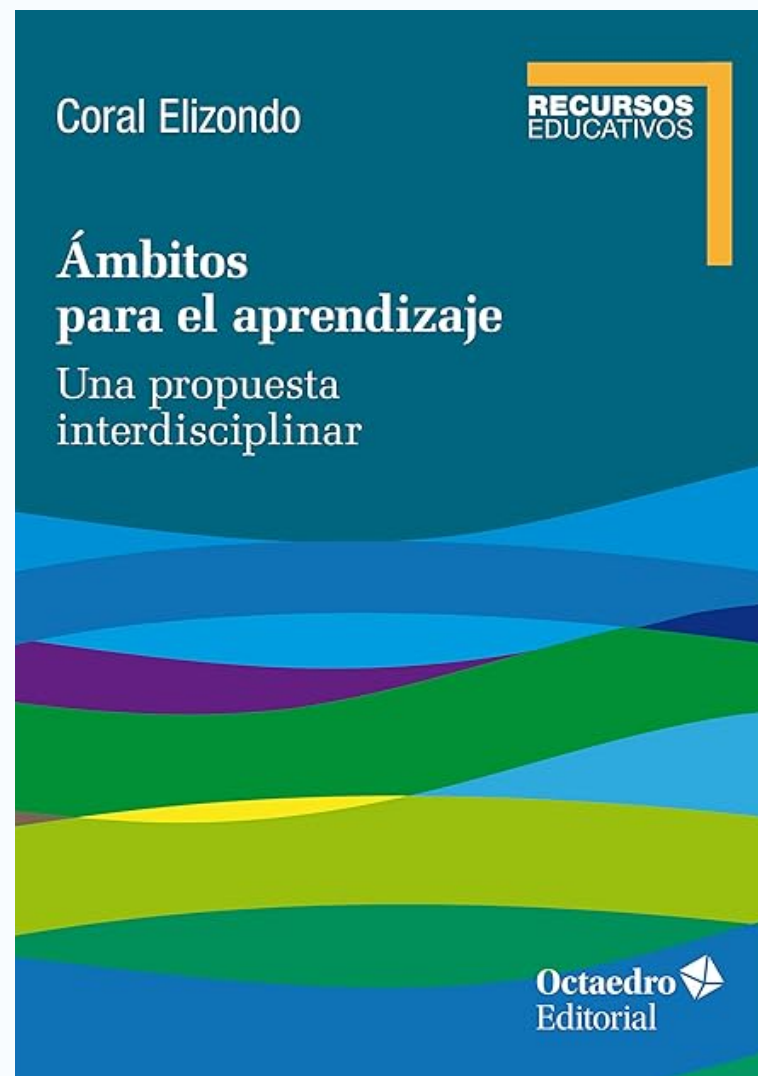

Valoración final: Que calificación credes que merecedes?

CONCLUSIÓN

- Non é o que facemos, é o que aprenden
- Os criterios son o punto de partida
- Non é perfecto, é un proceso
- Hai que adaptalo a cada centro

PREGUNTAS E DÚVIDAS

